

Kh ng ho ng c a các n c rô p là kh ng ho ng xã h i chính tr đ u tiên c a các qu c gia đang tr i d y.

Đây chính là lý do khi n các đi n bi n trong khu v c này, đ c Trung Qu c, n Đ , Brazil và Nam Phi r t quan tâm. S ph thu c thái quá vào giá d u, du l ch, ho t đ ng gia công, khi n cho các n c rô p b nh h ng n ng t kh ng ho ng kinh t toàn c u. Trong b i c nh y, đ tr tài chính t đ u m và bàn tay s t c a chính quy n ch a ch c đã c n đ c « mô hình » kinh t hi n nay c a các ch đ rô p s p đ .

M t ph n H i giáo t i qu ng tr ng Tahrir,
t i th ô Cairo c a Ai C p ngày 1/2/11

V cu c kh ng ho ng t i nhi u qu c gia rô p, ph tr ng kinh t c a Le Monde hôm nay có bài vi t mang t a đ « Thế giới và rô p, sự sụp đổ của mô t ch đ ». Theo Le Monde, cu c kh ng ho ng hi n nay trong th gi i rô p hay các n c Trung Đông và B c Phi, g i t t là MENA (Middle East và North Africa) là cu c kh ng ho ng xã h i chính tr , ti p theo cu c kh ng ho ng tài chính năm 2.008.

Kh ng ho ng 2.008 là d u hi u cho th y s suy y u c a các n c giàu. Kh ng ho ng c a các n c rô p là kh ng ho ng xã h i chính tr đ u tiên c a các qu c gia đang tr i d y. Đây chính là lý do khi n các đi n bi n hi n nay trong khu v c này, đ c các n c BRICS nh Trung Qu c,

Đến Đ, Brazil và Nam Phi rất quan tâm.

Theo ông Samir Aita, chủ tịch nhóm các nhà kinh tế dầu mỏ, trưởng biên tập phiên bản tiếng Ả Rập của « Le Monde Diplomatique », thì các quốc gia MENA, sau khi chuyển thành dân chủ, một Nhà nước phúc lợi đã hình thành. Tuy nhiên, các thị trường Nhà nước thì đây đã nhanh chóng chuyển thành các thị trường « quân chủ phi lý », hay các thị trường « công hòa dummies » lãnh đạo sự thất bại của một ngành và mang tính cha truyền con nối ». Tiếp theo đó, các điều chỉnh cấu trúc kinh tế theo yêu cầu của Quỹ Tiền tệ Quốc tế năm 1.990 đã khiến cho các doanh nghiệp công và các công sở thị trường của các quốc gia này bị suy yếu.

Về trạng thái kinh tế của các quốc gia Trung Đông và Bắc Phi, Le Monde nhận xét : điếm chung thị trường của tất cả các quốc gia này là các nguồn tài nguyên thất thoát như nước và đất trồng cây dầu rất hiếm. Điếm chung thị trường hai của các quốc gia MENA là phụ thuộc vào bên ngoài, họ có vẻ như năng lực, như Maroc, Tunisia hay Ai Cập, họ có vẻ như năng lực, như Algérie, Ả Rập Xê út, Libya và Yemen.

Số một cân bằng với cấu trúc cùng với sự tồn tại của các thị trường chính trị để đoán mang tính tham nhũng khiến cho nền kinh tế tăng trưởng không đáng kể (đáng lý thì là này phải tăng đến mức 7-8%, thay vì 5% như hiện nay), để tạo ra những công ăn việc làm mới cho giới trẻ, có học vấn và có tay nghề. Các xã hội Trung Đông và Bắc Phi đã và đang trải qua một giai đoạn bùng nổ dân số khiến cho việc thất nghiệp và việc làm càng trở nên nghiêm trọng hơn.

Trong giai đoạn gần đây, mặc dù, nền kinh tế các nước Ả Rập có xu hướng đa dạng hóa và nỗ lực tham gia vào các công đoạn cao cấp trong dây chuyền sản xuất và thị trường mới toàn cầu, tuy nhiên, theo Le Monde, cấu trúc của các doanh nghiệp lớn của các nước Ả Rập, đã gắn bó thành công, chủ yếu vẫn mang tính gia đình và được tổ chức theo chi tiêu, không tạo điều kiện cho sự phát triển của một ngành công nghiệp các doanh nghiệp và nhà.

Sự phụ thuộc thái quá của các nước Ả Rập vào giá dầu, vào du lịch, vào các hoạt động gia công, khiến cho các nước này bị lệ thuộc hàng ngang như họ thì cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu, so với các nước châu Á và các nước Nam Mỹ. Trong bối cảnh này, dự trữ tài chính thì dồi dào và bàn tay sắt của chính quyền chắc chắn đã cần đến sự sắp đặt của « mô hình » kinh tế hiện nay của các thị trường Ả Rập.

Theo Le Monde, hy vọng của giới trẻ Trung Đông và Bắc Phi ít hơn ng vọng Iran, với chủ đề của các giáo chủ, mà là với Thổ Nhĩ Kỳ, nước đã thực hiện được một sự chuyển đổi thành công. Thổ Nhĩ Kỳ, bằng con đường dân chủ, đã thoát khỏi sự thống trị của nhóm quân sự độc quyền, tham gia vào quá trình toàn cầu hóa, với một thế hệ các doanh nhân mới hệt sự năng động, bao gồm cả các doanh nghiệp lớn, cũng như một mạng lưới các doanh nghiệp vừa và nhỏ, hoạt động tích cực trên thị trường quốc tế.

Cũng theo Le Monde, chính sự lỏng lẻo của châu Âu trong việc kết nạp Thổ Nhĩ Kỳ vào Liên hiệp đã khiến cho Istanbul thay đổi vị trí chính trị và kinh tế để hướng sang các nước Trung Đông và Bắc Phi, vùng lãnh thổ vốn thuộc về đế chế Ottoman trước kia. Trong khi đó, theo Le Monde, châu Âu đã đang hướng đến cùng các chủ đề tàn tạ của thế giới và rô p, vốn bị các cuộc đấu tranh quyền lực xâu xé mà không hình thành nên một liên minh Địa Trung Hải, và nên tiếp tục đi theo hướng này, châu Âu có thể bỏ qua những nhân tố đang tồn nên sự đổi mới ngay chính tại thế giới và rô p.

Cuộc nổi loạn ở Cairo làm nức lòng thế giới trung lưu

Theo thông tin viên của tờ Le Figaro, cuộc sống bắt đầu quay trở lại bình thường tại Maadi, kể từ sau cuộc khai ngôi bạo động cách đây 10 ngày. Ngay từ chiều nay, các nhà trẻ và các cửa hàng đã mở cửa trở lại.

Ngay khi bạo loạn nổ ra vào ngày thứ sáu, 28/1 vừa qua, rất nhiều doanh nhân đã quyết định đóng cửa, thậm chí tự trang bị vũ khí cho mình, vì lo ngại về an ninh, khi họ hay có tin rất nhiều tù nhân được giải thoát và đang lai vãng trong khu vực. Người dân khu vực này đã phớt lờ nhốt mình ở nhà và cảm thấy rất căng thẳng trong một ăn, một ngủ, vì lo sợ khi có sự đổi khác của phong trào ủng hộ ông Mubarak. Một chủ cửa hàng trong khu vực này không giấu diếm tình cảm đối với Tổng thống Mubarak. Theo ông, các nhóm cực đoan đang gây sự bất ổn cho đất nước.

Maadi là một khu phố sang trọng nằm ở ngoại ô phía Nam Cairo, nơi tập trung các tòa biệt thự lớn, sang trọng, nhiều cửa sổ đảo tạo có uy tín của Cairo như các trường trung học Pháp, Mỹ, Anh. Các sân chơi thể thao cũng bắt đầu mở cửa trở lại vào chiều nay. Họ bơi, sân đá banh, hoặc sân tennis cũng đã hoạt động trở lại sau nhiều ngày đóng cửa. Giới trẻ trong khu vực này cho rằng những người bị u tình nên quay trở về nhà họ, và hãy để ông Mubarak làm hết nhiệm vụ. Đối với họ, ông Mubarak là một nhà lãnh đạo tốt, vốn dĩ không phải ông, mà là chính phủ là chính.

Kết thúc bài báo, tác giả dẫn lại một câu đố của Ai Cập Kenya, theo ông, Tổng thống Mubarak đã làm lại nhiều cho đất nước, và kêu gọi đất nước nên ông ta nên. Ông cũng nói rằng lòng dũng cảm và việc bị tình không báo cáo của những người tham gia chống ông Mubarak.

Nhóm xóa đau dân chúng, chính phủ hứa tăng 15% lương cho công chức nhà nước và quân đội, kể từ tháng 1 năm nay.

Ai Cập : Tổng chức Huynh đ Hị giáo không thể làm chỉ tình hình

Cũng về tình hình Ai Cập, Libération hôm nay chú ý đến Tổng chức Huynh đ Hị giáo, một tổ chức xã hội của những người Hồi giáo và đã có mặt vào cuộc thảo luận về việc gia nhập chính quyền Ai Cập và các lực lượng đối lập. Sự quay trở lại của tổ chức Hị giáo này trong chính trường Ai Cập là một vấn đề đáng quan tâm và cũng là điều khiến nhiều người lo ngại về những công việc của chính phủ Hị giáo có thể làm được trong những ngày càng thêm trầm trọng. Đáng kể, tổ chức này đã từng có 88 đại biểu trong quốc hội Ai Cập, trong cuộc bầu cử năm 2005. Ngày hôm qua, chính Tổng thống M Barack Obama đã phải đưa ra nhận định của ông về nhóm Hị giáo này để trấn an dư luận Mỹ, khi khẳng định đây là một hội đoàn tôn giáo « đáng để tôn trọng, nhưng không phải là đa số » tại Ai Cập.

Theo Libération, cuộc nổi dậy của dân chúng Ai Cập hiện nay đã đưa nhóm Huynh đ Hị giáo vào tình trạng khó khăn. Mặc dù các cuộc biểu tình tại Ai Cập vẫn qua, người ta không thấy sự có mặt của nhóm Huynh đ Hị giáo. Hiện nay, những thành viên của tổ chức này, chỉ tham gia với tư cách cá nhân, chỉ không phải nhân danh một tổ chức tôn giáo, giữ vai trò cao nhất của kêu gọi thánh chiến.

Phóng sự của Libération cho thấy, việc nhóm Huynh đ Hị giáo được chính quyền Cairo thừa nhận là một dấu hiệu tiên sau 30 năm, trong cuộc đời họ, mặc dù về mặt hình thức, có thể coi là một thành quả đối với nhóm Hị giáo này, nhưng trên thực tế, đây là một « món quà từ m thu được ». Tình trạng khó khăn của Huynh đ Hị giáo đến từ chỗ, tổ chức này đã từng là đối tượng theo dõi và trấn áp của chính quyền theo chế độ trong suốt hàng chục năm qua. Theo nhà phân tích chính trị Khalil Enani, thuộc đại học Durham (Anh Quốc), nếu Huynh đ Hị giáo chấp nhận lại một đời sống của chính phủ, họ sẽ bị đánh giá là công việc chính phủ, nếu họ chỉ chấp hành, chính quyền sẽ trừng phạt. Và ngay cả nếu họ tham gia, sẽ không có gì báo động cho họ là chính quyền sẽ không đàn áp họ sau đó.

Tr là i phng vn Libération, nhà xã hì h c Th y Sĩ, Patrick Haenni, chuyên gia v th gi i H i giáo (tác gi cu n « H i giáo th trng », do Seuil xu t b n), nh n xét : trên th c t t ch c Huynh đ H i giáo không ki m soát đ c quá trình tr là i c a H i giáo t i xã hì Ai C p hi n nay. T ch c này không có liên hì gì v i xu th H i giáo đng đ i mang tính cá nhân cao, là xu th không ch p nh n h t tng H i giáo tri t đ hay yêu c u có m t nhà n c H i giáo. Kh năng tham gia vào chính trng m i đây, nh v y, i càng tăng nguy c phân hóa n i b c a nhóm Huynh đ H i giáo.

n Đ c n ti p t c c i cách

Nhìn sang Châu Á, hôm nay, Les Echos quan tâm đ n tình hình kinh t n Đ , d i t a đ « n Đ đóng vai trò đ u t u c a n n kinh t th gi i ». Năm 2010-2011, d đoán tăng trng c a n Đ s đ t m c 8,6%. Đây là d đoán do chính ph n Đ đ a ra ngày hôm qua. Tăng trng c a n Đ đ c bi t đ a vào s c m nh c a ngành công ngh thông tin, cùng v i các ngành d ch v gia công, chi m t i h n m t n a tng doanh thu c a n n kinh t . Năm v a qua, nông nghi p n Đ cũng đ c mùa v i tăng trng h n 5%. Tuy nhiên, đ tăng trng m nh h n n a, đ t đ n m c 10%, nh m gi i quy t đ c v n n n nghèo đói, theo Les Echos còn ph i v t qua nhi u tr ng i, đ c bi t là v i c lo i b các rào c n đ i v i các đ u t , v i v i c c i thi n c s h tng, nông nghi p và giáo d c, đ c bi t là t o đ i u ki n cho s tham gia c a khu v c t nhân, cũng nh thu h p các hàng rào thu quan và gi m thu .

NASA phát hi n thêm m t thái đng h m i

Libération hôm nay cho bi t, kính vi n vng mang tên nhà thiên văn h c Kepler, c a trung tâm Hàng không Vũ tr Hoa K NASA, đã phát hi n thêm m t thái đng h m i v i 6 hành tinh. Thông tin này đ c công b trên t p chí Nature, ngày 4/2. Phát hi n m i này là m t thành tích trong cu c săn đu i các hành tinh n m ngoài h m t tr i c a chúng ta. Hi n t i, gi i thiên văn đã phát hi n đ c 529 hành tinh, trong đó có 64 « thái đng h » m i, bao g m ít nh t hai hành tinh.

M c dù, lý thuy t v s t n t i c a các h hành tinh ngoài thái đng h c a chúng ta đã có t lâu, v i c nghi n c u các hành tinh này ch th c s b t đ u vào năm 1995, khi ê kíp Pháp-Th y Sĩ ti n hành các quan sát đ u tiên, v i các kính thiên văn hi n đ i. Trong kho ng th i gian t 1.995-2.000, các nhà thiên văn ch phát hi n đ c có 50 hành tinh. Trong khi đó, k t năm

2.000, cu c tìm ki m đã tăng t c, v i kho ng 500 hành tinh m i đ c tìm ra.

Đ c phóng lên qu đ o, kính thiên văn Kepler có th quan sát t t h n các v t th trong vũ tr . Các nghiên c u ngày càng chính xác h n v các hành tinh ngoài trái đ t cho th y chúng vô cùng đa d ng, t các hành tinh ch toàn là khí nh sao Diêm V ng hay sao Th , cho đ n đ t đá, nh Trái Đ t, hay sao Kim. Cũng có hành tinh ch là băng giá. Ng c l i, có hành tinh luôn cháy b ng. Các qu đ o c a chúng cũng h t s c khác nhau.

Đ bi t đ c li u trên các hành tinh v a đ c phát hi n, có các đ i u ki n cho s s ng hay không, c n ph i t 10 đ n 20 năm n a, v i s ra đ i c a m t th h ng kính thiên văn m i m nh h n.

Reuters

Tr ng Thành